

U S N E S E N Í

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedkyně JUDr. Lenky Matyášové a soudců JUDr. Radana Malíka a JUDr. Lenky Kaniové v právní věci navrhovatelky: **Mgr. L. K.**, proti žalovanému: **Ministerstvo dopravy**, Nábřeží Ludvíka Svobody 12/1222, Praha 1, o návrhu na určení lhůty dle § 174a zákona č. 6/2002 Sb., o soudech a soudcích ve věci vedené u Městského soudu v Praze pod sp. zn. 6 A 92/2013,

t a k t o :

- I. Návrh **s e z a m í t á .**
- II. Navrhovatelka **n e m á** právo na náhradu nákladů řízení.

O d ů v o d n ě n í :

Z předloženého spisu Městského soudu v Praze (dále „městský soud“) Nejvyšší správní soud zjistil, že navrhovatelka podala dne 31. 5. 2013 žalobu proti rozhodnutí žalovaného ze dne 19. 3. 2013, čj. 5/2013-510-RK/5.

Dne 21. 1. 2015 podala navrhovatelka u městského soudu návrh na určení lhůty k provedení procesního úkonu, v níž konstatuje, že městský soud má již 16 měsíců kompletní podklady pro rozhodnutí, navrhovatelka rovněž zaslala soudu rozhodnutí žalovaného, která podporují oprávněnost její žaloby. Uvádí, že nečinnost soudu a průtahy v řízení jí způsobují majetkovou újmu v důsledku nezákonného rozhodnutí žalovaného, které ji omezuje disponovat s předmětným nemovitým majetkem. Navrhuje proto, aby Nejvyšší správní soud vydal usnesení, kterým určí městskému soudu lhůtu k rozhodnutí o podané žalobě.

Navrhovatelka podává v pořadí již druhý návrh na určení lhůty.; o prvním návrhu ze dne 20. 12. 2013 bylo rozhodnuto usnesením Nejvyššího správního soudu ze dne 13. 1. 2014, čj. Aprk 1/2014 - 55 tak, že byl zamítnut.

Návrh byl postoupen dne 23. 1. 2015 Nejvyššímu správnímu soudu spolu s vyjádřením předsedkyně senátu, který ve věci rozhoduje; z vyjádření vyplývá, že soud učinil veškeré procesní úkony a věc je připravena k rozhodnutí, soud se však řídí zákonným pravidlem, podle něž mají být věci vyřizovány v pořadí, v jakém soudu došly, s výjimkou věcí, pro něž je v § 56 soudního řádu správního stanoven přednostní režim nebo pro něž lhůtu k rozhodnutí stanoví zákon; o takovou věc se v případě navrhovatelky nejedná. Městský soud považuje návrh za nedůvodný a navrhuje, aby byl zamítnut.

Nejvyšší správní soud neshledal návrh důvodný.

Jak již zdejší soud několikrát ve své judikatuře konstatoval, průtahy v řízení znamenají, že v soudním procesu dochází k neodůvodněně pomalému vyřizování věci napadlé příslušnému soudu či dokonce ke vzniku excesivního stavu, kdy dochází k nečinnosti soudu. Nejvyšší správní soud se tak při posuzování oprávněnosti návrhu na určení lhůty k provedení procesního úkonu zabývá otázkou, zda v řízení dochází k průtahům, a to zejména s ohledem na kritéria stanovená v § 174a odst. 8 zákona o soudech a soudcích, jimiž jsou složitost věci, význam předmětu řízení pro navrhovatele, postup účastníků nebo stran řízení a dosavadní postup soudu.

Nicméně uvedená kritéria nic nemění na tom, že soud je podle § 56 odst. 1 s. ř. s. povinen zásadně projednávat a rozhodovat věci v pořadí, v jakém mu došly; to neplatí pouze tehdy, jsou-li u věci dány závažné důvody pro přednostní projednávání a rozhodování věci. Soud dle § 56 odst. 2 a 3 s. ř. s. projednává a rozhoduje přednostně návrhy na osvobození od soudních poplatků a návrhy na ustanovení zástupce, projednává a rozhoduje přednostně též žaloby proti nečinnosti správního orgánu a žaloby proti nezákonnému zásahu, pokynu nebo donucení správního orgánu, návrhy a žaloby ve věcech mezinárodní ochrany, rozhodnutí o správním vyhoštění, rozhodnutí o povinnosti opustit území, rozhodnutí o zajištění cizince, rozhodnutí o prodloužení doby trvání zajištění cizince, jakož i jiných rozhodnutí, jejichž důsledkem je omezení osobní svobody cizince, rozhodnutí o ukončení zvláštní ochrany a pomoci svědkům a dalším osobám v souvislosti s trestním řízením, jakož i další věci, stanoví-li tak zvláštní zákon. V případě navrhovatelky se o takový případ nejedná.

U kritérií zmíněných v § 174a odst. 8 zákona o soudech a soudcích, tj. významu předmětu řízení pro navrhovatele a složitosti věci, Nejvyšší správní soud konstatuje, že tato kritéria je třeba vnímat v souvislosti s pravidlem vyjádřeným v § 56 odst. 1 s. ř. s., dle něhož soud projednává a rozhoduje věci podle pořadí, v jakém k němu došly, pokud nejsou dány závažné důvody pro přednostní projednání věci. Jinými slovy, to, že věc je pro navrhovatelku významná, resp. rozhodnutím žalovaného bylo významně zasaženo do jejich dispozičních práv s majetkem *eo ipso* ještě neznamená, že soud ji musí upřednostnit a rozhodnout mimo pořadí. U řízení, která mají být zakončena meritorním rozhodnutím a která nespádají pod předností věci vymezené v § 56 odst. 3 s. ř. s., je totiž prvořadé hledisko pořadí, v jakém věci soudu došly, které odráží ústavní zásadu rovnosti, nikoli skutečnost, zda jde o věc složitou či méně složitou, resp. o věc pro účastníka významnou. Ke zmírnění či eliminaci nepříznivých dopadů rozhodnutí žalovaného např. do majetkové sféry účastníka řízení lze využít příslušných institutů upravených v soudním řádu správním, resp. občanském soudním řádu (odkladný účinek, předběžné opatření).

Nejvyšší správní soud při posuzování přiměřenosti lhůty neshledal, že by ve věci docházelo k průtahům, resp. že by městský soud byl nedůvodně nečinný. Jak vyplynulo ze soudního spisu, soud se věcí navrhovatelky zabýval bezprostředně po podání žaloby; vzhledem k tomu, že navrhovatelka současně s podáním návrhu nesplnila poplatkovou povinnost, vyzval ji soud dne 24. 6. 2013 k zaplacení soudního poplatku, výzvu navrhovatelka převzala dne 9. 7. 2013, soudní poplatek uhradila dne 22. 7. 2013. Bezprostředně po uhrazení soudního poplatku soud udělil potřebná poučení k uplatnění procesních práv účastníkům řízení, zaslal žalobu k vyjádření žalovanému a vyžádal správní spis. Dne 5. 9. 2013 zaslal soud navrhovatelce vyjádření žalovaného k žalobě, na které navrhovatelka následně reagovala dne 19. 9. 2013, resp. 23. 9. 2013.

Dne 8. 10. 2013 zaslala navrhovatelka soudu žádost o sdělení stavu řízení, přípisem ze dne 16. 10. 2013 ji soud informoval o stavu vyřizovaných věcí a neurčitosti termínu rozhodnutí. Na poskytnutou informaci reagovala navrhovatelka dne 18. 12. 2013 podanou

stížností předsedovi, resp. místopředsedovi městského soudu a návrhem na určení lhůty; o něm bylo rozhodnuto Nejvyšším správním soudem usnesením Nejvyššího správního soudu ze dne 13. 1. 2014, čj. Aprk 1/2014 - 55

S přihlédnutím k dosavadnímu postupu městského soudu a provedeným úkonům v řízení Nejvyšší správní soud konstatuje, že jakkoli se může doba přesahující jeden rok, v níž se navrhovatelce nedostalo rozhodnutí, jevit jako nepřiměřeně dlouhá, dle jeho konstantní rozhodovací praxe ještě nedosahuje intenzity, která by již znamenala porušení čl. 38 Listiny základních práv a svobod.

Zdejší soud několikrát uvedl, že jeho úkolem v řízení vedeném o návrhu dle § 174a zákona o soudech a soudcích zásadně není posuzovat a hodnotit zatíženost a výkonnost soudců soudu a jeho personální či materiální vybavení. K uvedenému tedy zásadně nemůže přihlížet při svých úvahách o oprávněnosti či neoprávněnosti návrhu, tedy o tom, zda délka soudního řízení v jednotlivých věcech je ještě přiměřená, resp. zda soud je či není bezdůvodně ve věci nečinný. Stejnými úvahami je veden zdejší soud i v nyní posuzované věci a k argumentům stran počtu nevyřízených věcí nepřikládal relevanci. Současně však je nutno též konstatovat, že stávající délku řízení nelze nadále již ospravedlňovat bez dalšího odkazem na zákonná pravidla vyřizování věcí a počtem dosud nevyřízených předcházejících věcí. Nejvyšší správní soud opakovaně uvádí, že ani odkazy na pořadí vyřizovaných věcí zásadně nepředstavují důvody, které by mohly být interpretovány jinak než jako organizační problémy, které však v tomto směru nemohou jít k tíži navrhovatele. V této souvislosti lze odkázat na konstantní judikaturu Ústavního soudu, který opakovaně ve svých rozhodnutích uvádí, že *„průtahy v řízení nelze ospravedlnit obecně známou přetížeností soudů; je totiž věcí státu, aby organizoval své soudnictví tak, aby principy soudnictví zakotvené v Listině a Úmluvě byly respektovány a případné nedostatky v tomto směru nemohou jít k tíži občanů, kteří od soudu právem očekávají ochranu svých práv v přiměřené době“* (viz např. nález sp. zn. IV. ÚS 55/94, nález sp. zn. I. ÚS 663/01, nález sp. zn. III. ÚS 685/06, nález sp. zn. IV. ÚS 391/07 a další).

Výrok o náhradě nákladů řízení se opírá o § 174a odst. 8 zákona o soudech a soudcích, dle kterého hradí náklady řízení o něm stát jen tehdy, je-li návrh uznán jako oprávněný. K tomu v projednávané věci nedošlo, proto Nejvyšší správní soud rozhodl, že navrhovatelka nemá právo na náhradu nákladů řízení.

P o u č e n í: Proti tomuto usnesení **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 4. února 2015

JUDr. Lenka Matyášová
předsedkyně senátu